Dosarul nr. **2-1504/23**
2-23126439-32-2-01092023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

19 octombrie 2023 mun. Hîncești
Judecătoria *****sediul Central
Instanţa de judecată în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător - Natalia Berbec
Grefier – Daniela Mînzăraru

a judecat în ședința de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă la 01 septembrie 2023 de Harcomița Vladimir împotriva lui Raiu Ana cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor

Procedura de citare - legal îndeplinită
În ședința de judecată s-a prezentat
Reclamantul – Harcomița Vladimir
În ședință nu s-a prezentat:
Pîrîta – Raiu Ana, citată legal

În temeiul art. 206 CPC, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părții citate legal.

Instanța de judecată a constatat:

Pretențiile reclamantului

La data de 01 septembrie 2023 Harcomița Vladimir, a sesizat judecătoria *****sediul Central cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Raiu Ana cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii se indică, că Harcomiţa Victor, născut la 09 mai 2012, este copilul fiului său Harcomiţa Victor, născut la 07.01.1983 şi decedat la 24.08.2014 şi a lui Raiu Ana. Prin Hotărîrea judecătoriei Hînceşti nr. 2-926 din 03.03.2014, domiciliul copilului minor Harcomiţa Victor a fost stabilit cu tata Harcomiţa Victor, deoarece Raiu Ana îşi bătea joc de copil, acesta fiind în situaţie aproape să moară, fiind neîngrijit, plin de bube şi bolnav. După decesul tatălui copilului, prin hotărîrea nr. 2-363/15 din 24.07.2015, Raiu Ana a fost decăzută din drepturile părinteşti asupra copilului Victor. Prin Dispoziţia Primăriei Hînceşti nr. 137 din 18.09.2014, el-Hrcomiţa Vladimir a fost numit tutore al copilului minor Harcomiţa Victor (nepotul), care avea statut de copil rămas fără îngrijire părintească. Prin Dispoziţia nr. 02 din 30.12.2015 a Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a familiei *****nepotul lui Harcomiţa Victor a fost plasat în serviciul tutelă/curatelă la tutorele (bunelul) Harcomiţa Vladimir, adică la reclamant.

Tot timpul, începând cu vîrsta de doi ani, nepoţelul Harcomiţa Victor a locuit la el şi soţia sa ca bunei, fiind luat de la mama lui, care absolut nu-l îngrijea. Cît a fost viu taică- său şi restul timpului copilul este asigurat cu tot ce este mai bun, merge la şcoală, face sport, lucruri care nu sunt caracteristice romilor. Ca bunei, îi crează copilului condiţii contemporane de dezvoltare, iar mama copilului nici nu se răspunde. Doar aude că se plimbă ba ici, ba colo. Sunt bunei deja bătrîni, peste 60 ani, și a început să se înrăutăţească sănătatea, se deplasează greu din cauza

problemelor cu picioarele, dar fac tot ce este în puterile lor pentru ca copilul să nu ducă lipsă de nimic. Consideră, că Raiu Ana trebuie şi ea să contribuie la întreţinerea copilului ei, care curînd va merge la studii şi care are nevoie crescînd de surse pentru dezvoltare bună.

Indică că, cunoaște că mama copilului nu este angajată în cîmpul muncii, dar ea permanent se deplasează prin țară, merge peste hotarele țării, ceea ce denotă faptul că dispune de bani, dar pentru copil nu achită nici un ban, lăsînd copilul total la întreținerea buneilor. Consideră că pîrîta este în posibilitate să achite lunar suma de 2000 lei ca pensie de întreținere a copilului minor, cu toate că această sumă este mică comparativ cu cheltuielile lunare necesare.

Invocă prevederile art. art. 74 și 76 Codul Familiei.

Solicită: să se perceapă de la Raiu Ana, în beneficiul său pensia de întreţinere pentru copilul minor - nepotul Harcomiţa Victor, născut la***** cod personal ***** în mărime de 2000, 00 lei/lunar, începînd cu ziua înaintării cererii în instanţa de judecată şi pînă la majoratul copilului.

În ședința de judecată reclamantul Harcomița Vladimir a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate, solicită admiterea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocat.

Obiecțiile pârâtului:

Pârâta Raiu Ana în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele neprezentării la ședință, nu şi-a formulat apărarea printr-o referinţă.

Drept urmare, instanţa, conducându-se de prevederile art. 206 Cod procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Constatările și concluziile instanței de judecată, legislația pertinentă

Audiind opinia reclamantului, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportând-le, *per ansamblu*, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Cod procedură civilă, Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Cod procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Cod procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 38 alin. (2) lit. b) Codul familie, în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia.

Conform prevederilor art. 146 alin. (6) Codul familiei, drepturile şi obligaţiile tutorelui (curatorului) privind reprezentarea intereselor copilului aflat sub tutela (curatela) sa sînt stabilite de legislaţia civilă.

Din materialele cauzei se atestă că, potrivit copiei certificatului de naștere nr.74 din 15.05.2015, eliberat de OSC *****Harcomița Victor este născută la***** iar Harcomița Victor și Raiu Ana sunt părinții acestuia (f.d.6).

Potrivit certificatului de deces nr. 133 din 02.09.2014 eliberat de OSC *****Harcomița Victor născut la 07.01.1983 a decedat la 24 august 2014 (f.d.7).

Prin Dispoziția primăriei nr. 137 din 18.09.2014 s-a dispus instituirea tutelei lui Harcomița Vladimir, domiciliat în or. Hîncești str. Petru Movilă 6, asupra nepotului său Harcomița Victor născut la 09.05.2012 care are statut de copil rămas fără îngrijire părintească (f.d.8).

Potrivit Dispoziției nr. 02 din 30.12.2015, Autoritatea tutelară teritorială a dispus plasarea copilului rămas fără ocrotire părintească Harcomița Victor, a.n.***** din or. *****în serviciul tutelă/curatelă la tutorele (bunelul) Harcomița Vladimir născut la *****din or. Hîncești str. Petru Movilă 6 (f.d.9).

Potrivit Adeverinței eliberat de primăria mun. Hîncești nr. 02/1-37/731 din 07.07.2023, Harcomița Vladimir îngrijește și este tutorele minorului Harcomița Victor (f.d. 10).

Prin Hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 03 martie 2014, domiciliul copilului minor Harcomița Victor a fost stabilit cu tatăl său Harcomița Victor (f.d. 18).

Prin Hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 24.07.2015, Raiu Ana a fost decăzută din drepturile părintești față de copilul minor Harcomița Victor (f.d. 19).

În conformitate cu prevederile art. 46 Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Conform art. 58 alin. (1), (2) Codul familiei părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Conform art. 60 alin. (2) Codul familiei, părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Conform dispozițiilor art. 74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 76 Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie.

Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nicio incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Instanța reține, că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, iar sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei citate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate *supra*.

Totodată, la soluționarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a minorului, instanţele de judecată urmează să ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinere a echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Se reține, că instanța va dispune încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, ținând cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante, după cum ar fi informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Apreciind probatoriul administrat, instanța de judecată consideră că cerința reclamantului Harcomița Vladimir cu privire la încasarea pensiei de întreținere a nepotului minor Harcomița Victor, urmează a fi admisă, prin stabilirea în sarcina lui Raiu Ana a obligației lunare de achitare a unei pensii de întreținere a minorului în mărime de 2000 lei/lunar, începând cu data depunerii prezentei acțiuni, adică începând cu 01.09.2023 și până la atingerea majoratului de către copil sau până la schimbarea situației părților.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Conform art. 98 alin. (1) CPC, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) CPC, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei de întreţinere.

Astfel, instanța de judecată dispune încasarea de la pîrîta Raiu Ana în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 720 lei, taxă de la care a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată, în temeiul legii.

În conformitate cu art. art. 238-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite acțiunea înaintată de Harcomița Vladimir.

Se încasează de la **Raiu Ana**, a/n ***** IDNP ***** domiciliată în mun. *****str. ***** în beneficiul lui Harcomița Vladimir, a/n *****, IDNP *****, domiciliat în mun. *****str. ***** pensia pentru întreținerea copilului minor – Harcomița Victor, a/n***** IDNP ***** în cuantum fix de 2000 lei/lunar, începând cu data de 01.09.2023 și până la atingerea majoratului de către copil sau până la schimbarea situației părţilor.

Se încasează de la Raiu Ana, a/n ***** IDNP ***** domiciliată în mun. *****str. ***** în contul statului taxa de stat în mărime de 720, 00 (șapte sute douăzeci, 00) lei pentru pretenția de la care a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată, în temeiul legii.

Hotărârea, în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere, se execută imediat.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Hîncești.

Președintele ședinței,
judecător **Natalia Berbec**

hotărâre redactată la 15 ianuarie 2024

/semnat/

Copia corespunde originalului
Judecător *N. Berbec*